

for Staten i finantstiel Henseende ingenlunde uvigtigt, at man, ved at gaae ind paa en Operation som den, hvorom her er Tale, dermed fordinder en saadan Ordning af Forholdene, at visse bestemte Indtægtskilder henlægges til succesfulde Amortisation af den betydelige Mæsse af Obligationer, som i den Anledning udstedes, Noget, som vil medføre, at disse Obligationer ikke ligefrem gaae ind under den hele Mæsse af Statsactiver, men ligesom danne en særskilt Klasse for sig, hvis Credit hviler paa et særegent Grundlag, hvorfor det ogsaa turde være at ansee, at deres Emission i saa Fald vilde udøve en mindre betænkelig Indflydelse paa Statscrediten, end ellers muligens kunde blive Tilfældet. Med det i Lovudkastet, der for saavidt har fulgt, hvad der i sin Tid var bragt i Forslag af Nørrejylland's Provindstilstander benyttede Amortisationsystem, staaer det igjen i nøieste Forbindelse, at Obligationerne ikkun skulde lyde paa en lavere Rente end 4 pCt. Forfaster man derimod Amortisationen, og man dog i Forbindelse hermed enten vil bestemme en lavere Rente eller vil nedsætte Obligationernes Capitalbeløb under den aarlige Skattelettelses 25 dobbelte Værdi, saa bestander man sig ligefrem paa den rene Wilkaarligheds Gebeet; det er da en reen SmagsSag, hvorvidt man vil gaae, og Enhver kan da egentlig herom have sin Mening for sig, saa at det ikke vilde være at undre over, om der fremkom ligesaa mange Forslag, som der er Medlemmer i Thinget — vi kunde i det Mindste let have faaet dobbelt saa mange Endringsforslag, som der nu foreligger, skøndt jeg rigtignok troer, at vi allerede have mere end nok. Det Wilkaarlige i enhver saadan Ansættelse har for mig været en yderligere Grund til i det Væsentlige at blive staaende ved Bestemmelserne i Lovudkastets § 4, hvori jeg dog, med flere andre af Udvalgets Medlemmer, skulde ønske den Forandring, som allerede den ærede Ordfører har berørt, at der

nemlig skulde kunne fordres udstedt Obligation for hver 100 Rbd., som Erstatningsbeløbet for samme Eiendom udgjør, istedetfor at Udkastet har bestemt 500 Rbd. som Grændsen. Jeg tillader mig specielt at berøre dette, fordi det forekom mig, at det ikke blev aldeles tilstrækkeligt motiveret af Ordføreren. Det er jo, som bekendt, naar en Obligation skal sælges, ingenlunde uden Indflydelse, om den lyder paa 100 eller paa 500 Rbd., men de større Obligationer ville i Reglen kun kunne udbringes til en noget lavere Priis, og jeg skjønner ikke, at der er nogen Grund til, at Obligationseierne skulde udsættes for et saadant Tab. Den forøgede Uleilighed og Udgift, som det kan medføre for Staten at gaae ind paa at udstede Obligationer paa 100 Rbd. istedetfor 500 Rbd., forekomme mig ikke at være af saadan Betydning, at derpaa kunde lægges nogen afgjørende Vægt. Til disse Bemærkninger skal jeg for Diebliffet foreløbigen indskrænke mig.

Svøer: Jeg skal blot tillade mig nogle faa Bemærkninger ved denne Paragraph, som jeg anseer for at være saagodtsom Hovedhjørnestenen for Hartfornets ligelige Beskæftning, og idet jeg maa erklære, at jeg antager, at Lovgivningen til enhver Tid maa være berettiget til at ordne Stattefordelingen saaledes, som den finder det rigtigt, uden at Staten derfor kan være forpligtet til at give nogen Erstatning, saa synes det dog, som om næsten Alle i denne Sag ere enige om, at der for Forandring i Beskæftningen af det frie Hartforn bør gives nogen Erstatning. Jeg erkjender ogsaa, at meget vægtige Billighedshensyntale derfor, og da det er en Sag, som det er mig meget magtpaaliggende at see fremmet, saa skal jeg ogsaa være villig til at gaae ind paa nogen Erstatning, fordi det er den eneste Maade, som jeg efter Forholdenes Natur antager, at denne Sag kan fremmes paa.